

Synoda 2021 - 2023

Vážení přátelé, milí farníci, sestry a bratři.

Dovoluji si Vám připomenout několik důležitých informací, týkajících se synodálního procesu (SP):

A. Přehled vedoucích a složení skupinek, řešené téma a počet setkání:

• Hranice:

1. **Skupinka:** vedoucí - Ing. Leoš ANDRÝSEK, celkový počet 7 (4 ženy + 3 muži), vybráno téma č. 6: „DIALOG“, skupinka se sešla 3x
2. **Skupinka:** vedoucí - Ing. Blažena DŮJKOVÁ, celkový počet 6 (1 žena + 5 mužů), vybráno téma č. 9: „ROZLIŠOVAT A ROZHODNOUT“, skupinka se sešla 2x, + ÚČAST LETNIČNÍ CÍRKVE
3. **Skupinka:** vedoucí - Marie HAŠOVÁ, celkový počet 11 (7 žen + 4 muži), vybráno téma č. 4: „SLAVIT“, skupinka se sešla 2x
4. **Skupinka:** vedoucí - Jan HEGAR, celkový počet 5 (3 ženy + 2 muži), vybráno téma č. 8: „AUTORITA A SPOLUÚČAST“, skupinka se sešla 3x, + ÚČAST EVANGELICKÉHO a ČESKOBRASTRSKÉHO VYZNÁNÍ
5. **Skupinka:** vedoucí - Dagmar KUBÁTOVÁ, celkový počet 10 (6 žen + 4 muži), vybráno téma č. 1: „NA SPOLEČNÉ CESTĚ“, skupinka se sešla 3x
6. **Skupinka:** vedoucí - Ing. Karel RABINSKÝ, celkový počet 8 (6 žen + 2 muži), vybráno téma č. 4: „SLAVIT“, skupinka se sešla 3x.

• Partutovice:

1. **Skupinka:** vedoucí Anna REMEŠOVÁ, celkový počet 6 (5 žen + 1 muži), vybráno téma č. 4: „SLAVIT“, skupinka se sešla 2x

• Potštát:

1. **Skupinka:** vedoucí - Bc. Kateřina KLABAČKOVÁ, celkový počet 6 (6 žen), vybráno téma č. 6: „DIALOG“, skupinka se sešla 3x.

B. Jak SP dále pokračoval?

- **do března 2023** - Mezinárodní předsynodální shromáždění biskupských konferencí (Afrika, Oceánie, Asie, Blízký východ, Evropa, Latinská a Severní Amerika)
- **březen 2023** - Sedm závěrečných dokumentů ze shromáždění
- **červen 2023** - Generální sekretariát „Instrumentum laboris 2“
- **říjen 2023** - Biskupská synoda → Řím → **ZÁVĚREČNÝ DOKUMENT.**

Závěrečná zpráva ze synody: Církev, která naslouchá všem a je blízko ranám tohoto světa

V sobotu 28. října 2023 schválili účastníci 16. generálního shromáždění synody o synodalitě závěrečnou zprávu. Zabývá se tématy, jako je role žen a laiků v církvi, služba biskupů, kněží a jáhnů, význam chudých a migrantů, digitální misie, ekumenismus, zneužívání. Český překlad [je k dispozici zde](#).

Asi čtyřicetistránkový dokument je výsledkem práce synodálního shromáždění, které se konalo v říjnu ve Vatikánu a účastnilo se ho přibližně 380 delegátů z celého světa. „Zazněl mezi námi pláč chudých, osob, které musí prchnout z vlasti, a těch, kteří trpí násilím a ničivými důsledky klimatických změn. Jejich volání jsme slyšeli nejen z médií, ale také z hlasů mnoha přítomných, kteří byli do těchto tragických událostí osobně zapojeni, ať už prostřednictvím svých rodin nebo krajanů,“ stojí v předmluvě zprávy. Souhrnná zpráva je rozdělena na předmluvu a tři části a bude sloužit jako podklad pro druhé zasedání v roce 2024.

Stejně jako v Listu Božímu lidu synodální shromáždění znovu potvrzuje otevřenost a vůli naslouchat a doprovázet všechny, zvláště ty, kteří byli v církvi zneužíváni a zraněni. Synodalita je prvním krokem. Je to pojem, o němž sami účastníci synody přiznávají, že může být neznámou a u některých vyvolává zmatek a obavy, včetně obav z odklonu od tradice, oslabení hierarchické povahy církve nebo naopak nehybnosti a nedostatku odvahy ke změně. Synodální a synodalita jsou termíny, které hovoří o způsobu existence církve, který v sobě integruje společenství, poslání a účast. Jedná se tedy o způsob života církve, který oceňuje rozdíly a rozvíjí aktivní zapojení všech.

Dokument dále vysvětluje, že synodalita jde ruku v ruce s posláním. Proto je nutné, aby křesťanská společenství vstupovala do solidarity s těmi, kdo vyznávají jiná náboženství, přesvědčení a kultury, a vyhýbala se tak na jedné straně riziku sebereferenčnosti a sebezáchovy a na druhé straně riziku ztráty identity. V tomto novém pastoračním stylu se mnohým zdá důležité, aby liturgický jazyk byl věřícím přístupnější a více se vtělil do rozmanitosti kultur.

Chudí, potřební, migranti a osoby na okraji

Velký prostor ve zprávě je věnován potřebným, kteří žádají církev o lásku, chápanou jako úctu, přijetí a uznání. Pro církev je volba chudých a lidí na okraji teologickou kategorií ještě dříve než kategorií kulturní, sociologickou, politickou nebo filozofickou, opakuje dokument a za chudé označuje nejen ty, kdo jsou materiálně zbídačeni, ale také migranty; domorodé obyvatelstvo; oběti násilí a zneužívání (zejména ženy) nebo rasismu a obchodu s lidmi; lidi se závislostmi; menšiny; opuštěné staré lidi a vykořisťované pracovníky. Mezi nejzranitelnější ze zranitelných, v jejichž prospěch je třeba se neustále zasazovat, patří nenarozené děti a jejich matky. Shromáždění reflektuje na volání ‚nových chudých‘, které vyvolávají války a terorismus sužující mnoho zemí na několika kontinentech. Pozornost je věnována také migrantům a uprchlíkům, z nichž mnozí nesou rány vykořenění, války a násilí. Ti se často stávají zdrojem obnovy a obohacení pro společenství, která je přijímají, a příležitostí k navázání přímých vazeb s geograficky vzdálenými církvemi.

Od církve se vyžaduje angažovanost a péče, aby se zapojila do vzdělávání, do kultury dialogu a setkávání, do boje proti rasismu a xenofobii, zejména prostřednictvím pastorační formace. Je také nutné identifikovat systémy uvnitř církve, které vytvářejí nebo udržují rasovou nespravedlnost.

Zpráva se zaměřuje na východní Evropu a nedávné konflikty, které způsobily příliv četných věřících z katolického Východu na území s latinskou většinou. Je nutné, aby místní církve latinského ritu ve jménu synodality pomáhaly východním věřícím, kteří emigrovali, zachovat si svou identitu a pěstovat své specifické dědictví, aniž by procházeli procesy asimilace.

Laici a rodiny, role žen v církvi

Laici a laičky, osoby žijící v zasvěceném životě a vysvěcení duchovní mají stejnou důstojnost. Toto přesvědčení je důrazně opakováno v souhrnné zprávě, která připomíná, jak jsou laici stále více přítomni a aktivní ve službě v křesťanských společenstvích. Vychovatelé ve víře, teologové, formátoři, duchovní animátoři a katecheté, činní v oblasti ochrany a správy: jejich přínos je pro poslání církve nepostradatelný. Různá charismata je proto třeba povolát, uznat a plně ocenit, nikoli je ignorovat, nedostatečně využívat nebo klerikalizovat. Ve zprávě zaznívá výzva k pevnému odhodlání doprovázet a chápat ženy ve všech aspektech jejich života. Dokument uvádí, ženy volají po spravedlnosti ve společnostech, které jsou stále poznamenány sexuálním násilím, ekonomickou nerovností a tendencí zacházet s nimi jako s věcmi. Pastorační doprovázení a energická obhajoba žen by měly jít ruku v ruce.

Mnoho žen přítomných na synodě vyjádřilo hlubokou vděčnost za práci kněží a biskupů, ale hovořily také o církvi, která zraňuje. Klerikalismus, šovinistická mentalita a nevhodné projevy autority nadále poznamenávají tvář církve a poškozují její společenství. Je zapotřebí hluboké duchovní obrácení jako základ pro jakoukoliv účinnou strukturální změnu. Generální shromáždění synody poznamenalo, že si přeje podporovat církev, v níž muži a ženy vedou společný dialog... bez podřízenosti, vyloučení a konkurence. Opětovně se připomíná potřeba zajistit, aby se ženy mohly účastnit rozhodovacích procesů a zastávat odpovědné role v pastorační službě, k čemuž by se mělo přizpůsobit kanonické právo. Je také třeba řešit případy diskriminace v zaměstnání a nespravedlivého odměňování, a to i v církvi, kde jsou zasvěcené ženy často považovány za levnou pracovní sílu. Stejně tak je třeba rozšířit přístup žen k teologickému vzdělávání a vzdělávacím programům, včetně podpory používání inkluzivního jazyka v liturgických textech a církevních dokumentech.

Byly zaznamenány i různé názory na otevření diakonátu ženám. Účastníci synody ve zprávě požadují, aby se pokračovalo v teologickém a pastoračním zkoumání přístupu žen k diakonátu a výsledky tohoto výzkumu byly předloženy na příštím zasedání shromáždění.

Zasvěcený život

Při pohledu na bohatství a rozmanitost různých forem zasvěceného života zpráva varuje před přetrvávajícím autoritářským stylem, který nedává prostor pro dialog. Zpráva také konstatuje, že případy zneužívání různého druhu, které zažívají osoby v řeholním životě a členové laických sdružení, zejména ženy, signalizují problém ve výkonu autority a vyžadují rozhodné a vhodné zásahy.

Shromáždění pak vyjadřuje vděčnost jáhnům a kněžím, kteří jsou povoláni prožívat svou službu Božímu lidu v blízkosti lidí, přijímat a naslouchat všem a zároveň pěstovat hlubokou osobní spiritualitu a život modlitby. Zpráva varuje před klerikalismem, pokřivením kněžského povolání, kterému je třeba čelit od nejranějších fází formace zajištěním úzkého kontaktu s lidmi a potřebnými. V tomto smyslu je také vyjádřen požadavek, aby semináře nebo jiné kurzy formace kandidátů kněžství byly propojeny s každodenním životem společenství.

Bylo zmíněno i téma celibátu, které bylo během shromáždění různě hodnoceno. Jeho hodnota je všemi oceňována jako bohatě prorocká a jako hluboké svědectví o Kristu; přičemž se uvádí, že by se vhodnost pro kněžskou službu z teologického hlediska měla promítnout do disciplinární povinnosti v latinské církvi, především v církevních a kulturních kontextech, které to ztěžují. Tato diskuse není nová, ale vyžaduje další zvážení.

Biskup je povolán být příkladem synodality tím, že uplatňuje spoluodpovědnost, chápanou jako zapojení dalších aktérů v diecézi a kléru, aby se odlehčilo břemeno administrativních a právních závazků, které mohou bránit jeho poslání. Biskup nikoli vždy nachází potřebnou lidskou a duchovní podporu, přičemž jistý pocit osamělosti není neobvyklý. V otázce zneužívání, které staví mnoho biskupů do obtížné situace, kdy musí sladit roli otce s rolí soudce, zpráva podporuje zkoumání vhodnosti svěřením soudního úkolu jinému orgánu, který by byl kanonicky specifikován.

Mimo jiné se v souhrnné zprávě hovoří o digitálním prostředí. Povzbuzuje k oslovení dnešní kultury ve všech prostorech, kde lidé hledají smysl a lásku, včetně jejich mobilních telefonů a tabletů, přičemž je třeba mít na paměti, že internet může také způsobovat škody a zranění, například prostřednictvím šikany, dezinformací, sexuálního vykořisťování a závislosti. Je proto naléhavě nutné přemýšlet o tom, jak může křesťanské společenství podpořit rodiny v tom, aby internetový prostor byl nejen bezpečný, ale také duchovně životodárný.

• S upřímností a úctou přeji Vám všem duchovní prožití adventu a radostný příchod narození Ježíše Krista.

→ *koordinátor SP farností Hranice, Partutovice a Potštát - Ing. Karel Rabinský.*

Kontakt: e-mail: rabinsky.karel@seznam.cz + **telefon:** 739 246 012.